

Profesor Arne Naess nie żyje

12 stycznia w Oslo, w wieku 96 lat zmarł Profesor Arne Naess, który stworzył teoretyczne podstawy nurtu ekofilozoficznego znanego jako „głęboka ekologia”. Był filozofem, logikiem, znawcą myśli Spinozy i Gandhiego.

12 stycznia w Oslo, w wieku 96 lat zmarł Profesor Arne Naess, który stworzył teoretyczne podstawy nurtu ekofilozoficznego znanego jako „głęboka ekologia”. Był filozofem, logikiem, znawcą myśli Spinozy i Gandhiego, autorem licznych książek, aktywnym działaczem na rzecz zachowania bioróżnorodności i obszarów dzikich.

Arne Naess (ur. 1912) - w wieku 27 lat został profesorem Uniwersytetu w Oslo. Zajmował się filozofią nauki i języka, logiką, semantyką i psychoanalizą, rozwijał myśl Spinozy i Gandhiego. Miłośnik gór i alpinista. Był autorem licznych książek i artykułów z filozofii, ekologii i logiki, z których wiele stało się bestsellerami i podręcznikami akademickimi. Założył interdyscyplinarne pismo filozoficzne „Inquiry”. W latach 60. i 70. XX wieku pod wpływem m.in. książki Rachel Carson „Silent spring” stworzył teoretyczne zręby nurtu ekofilozoficznego „głęboka ekologia”. W wieku 58 lat zrezygnował z profesury na Uniwersytecie, aby zająć się tworzeniem nowego kierunku filozofii ekologicznej.

Miałem szczególną okazję spotkać Arne Naessa w ubiegłym roku. To osoba, która potrafiła połączyć ostrość intelektu z głęboko uczuciowym stosunkiem do świata, całościowym widzeniem i zachwytem na szczegółem. To wielka strata dla całego ruchu ekologicznego

mówi Albert Rubacha z Pracowni na rzecz Wszystkich Istot

Zmarł niezwykle człowiek i filozof. Uczył nas, że problemy ekologiczne nie tyle są kwestią technologiczną, ile sprawą serca i ludzkiego umysłu. Ta myśl ciągle inspiruje i jest zaczynem globalnej zmiany, jaka niewątpliwie nas czeka

dodaje dr Ryszard Kulik z Uniwersytetu Śląskiego

Angażował się czynnie w działalność na rzecz przyrody. W 1970 r. wraz z Sigmundem Kvaloyem wziął udział w demonstracji przeciwko budowie elektrowni wodnej na wodospadzie Mardola, gdzie przykuł się do skał. W 1981 r. uczestniczył w protestach ekologów i ludu Samów przeciwko budowie tamy koło miasta Alta. Apelował również do rządu Nepalu o zachowanie dziewiczości masywu Gauri Shankar. Był wielokrotnie nagradzany m.in. nagrodą Fridjofa Nansena (1983), nagrodą Mahatmy Gandhiego (1994), the Nordic Prize Szwedzkiej Akademii (1996) i Królewską Nagrodą św. Olafa w 2006 r. Jest bohaterem kilku filmów dokumentalnych m.in. „Boxing Arne Naess”.

Jedną z jego ostatnich książek: „Filozofia życia” to pochwała emocji i pluralizmu, nieskończonej złożoności, a także przyrody, która była dla niego niezwykle ważna. Naess wielokrotnie podkreślał jak ważne dla niego jest Tvergastein miejsce, z którym związał całe swoje życie, a które ukształtowało jego myślenie ukazując doniosłość zakorzenienia właśnie w przyrodzie.

Celem Naessa było ukazanie, że możliwe jest zjednoczenie ludzkich wysiłków w celu ratowania przyrody. Nie jest tutaj istotne, z jakich przekonań religijnych czy też

filozoficznych wynikają te wysiłki ważne jest jedynie to, by wspólnie podejmować kroki w kierunku ratowania zagrożonego bogactwa przyrodniczego.

Naess gościł również w Polsce na zaproszenie Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot w 1992 roku w ówczesnej siedzibie stowarzyszenia w Dolinie Wapienicy w Bielsku-Białej.

Arne Naess był swoistą ikoną Norwegii, z którą teraz się ona żegna [1] [2] [3]. Nina Witoszek, Polka, profesor Uniwersytetu w Oslo powiedziała, że myśl Naessa będzie żyła dalej; Johan Galtung, socjolog i działacz na rzecz pokoju, że Naess był gigantem, zaś pisarz Jostein Gaarder, że był budowniczym narodu.

Żegnamy Profesora Arne Naessa z wielkim smutkiem i żalem

**Zarząd Stowarzyszenia
Pracownia na rzecz Wszystkich Istot**

Pracownia na rzecz Wszystkich Istot wydała trzy książki, które prezentują myśl filozoficzną Profesora Arne Naessa:

- Arne Naess „[Rozmowy](#)” (1992)
- Jagoda Kulasiewicz „[Głęboka ekologia Arne Naessa](#)” (1993)
- Magdalena Dziubek-Hovland „[Przyroda nie należy do człowieka. Sylwetka i ekofilozofia Arne Naessa na tle norweskiej filozofii ekologicznej](#)” (2004) wciąż dostępna w Sklepie Pracowni

Na temat Arne Naessa czytaj również:

- [Filozofia głębokiej ekologii](#)
- [Tvergastain](#) (Dziki Życie, 2008, nr 9)
- [Arne Naess: wybór pism](#) (Dziki Życie, 2008, nr 9)
- [Kiedyś byłam zupełną ignorantką – wywiad z Kit Fai Naess](#) (Dziki Życie, 2008, nr 9)
- [O Arne Naessie, Norwegach, naturze i głębokiej ekologii – wywiad z Niną Witoszek](#) (Dziki Życie, 2008, nr 9)
- [Głęboka ekologia na XXII wiek](#) (Dziki Życie, 2004, nr 11)
- [Czy w zdobywaniu gór jest sprzeczność?](#) (Dziki Życie, 1999, nr 9)

Osoba kontaktowa:

Grzegorz Bożek
tel. 665 831 257, e-mail: biuro@pracownia.org.pl

Fotografia Arne Naessa: Doug Tompkins